

Genrebild. Arkivfoto: Ida Lindkvist

Härskarna långt borta

Publicerad: 12 december 2024

Författare: LindeNytt Redaktion

INSÄNDARE/DEBATT: Klyftan är djupare än någonsin mellan politiker och medborgare. Folkets bekymmer ignoreras. Beslut fattas högt över huvudet på dem som påverkas, utan insyn. Det är inte bara ett demokratiskt problem, utan är ett hot mot stabiliteten och förtroendet för systemet.

Under decennier har vi vant oss vid stabilitet och förtroende för offentliga institutioner, men historien visar att människors grundinställning gentemot makten är skeptisk. Misstaget är att avfärda allt som "tillfällig kris." Vi står inför en förändring där politiker måste inse att förtroende inte alls är självklart och anpassa sig därefter.

När politiker avfärdar folkets oro krossas förtroendet för institutionerna. Förlusten av förtroende skapar ett vakuum som fylls av misstro och instabilitet i längden. Varje gång politiker undviker att ta ansvar för medborgarnas bekymmer, förloras ytterligare förtroende som är nödvändigt för att demokratiska institutioner ska fungera. Förlorat

förtroende är svårt att återfå.

Oroande är att många ledare tror att det bara är en trend, att det kommer försvinna om de "ligger lågt." Tittar vi historiskt är det perioder av högt förtroende som är undantag - misstro mot makten är grundinställningen. Situationen liknar ett skepp som lämnar hamn och nu seglar på öppet vatten. De trygga institutionerna som politiker länge förlitat sig på som fundament för sin makt håller inte. Frågan är om de är redo att ta ansvar för navigeringen.

Det är inte bara en pragmatisk fråga om att "lyssna mer." Politiken vilar på en etiskt grund: att representera och tjäna oss. När grunden ignoreras och besluten blir kortsiktiga och toppstyrda, förlorar institutionerna sitt moraliska existensberättigande. Politiker måste upptäcka rollen som folkets representanter, inte som härskare långt borta.

Demokratisk kultur kräver mer än valsystem och lagar. En kultur av förtroende - utan förankring är demokratin hotad. Ledare måste se demokratis värderingar som något större än sin egen makt och förstå att äkta representation är en moralisk skyldighet, inte ett verktyg för att behålla positioner.

När människor känner att deras röst inte spelar roll och oro ignoreras, växer en känsla av maktlöshet - den psykologiska grunden för misstro och mer radikala lösningar. I stället för att skärma sig från allmänheten måste politiker börja engagera sig i verkliga samtal, där man lyssnar och reflekterar - inte bara en monolog från politikerna. Samtal skapar äkta demokratiska band och minskar avståndet mellan folk och makt.

Enda lösningen är att politiker börjar anpassa sig. Inte endast förstå medborgarnas oro, utan också arbeta för att få det förtroende som tidigare tagits för givet. Här är tre nödvändiga steg:

- 1.** Politiker måste engagera sig i genuina samtal med medborgare, inte skådespeleri, där de inte bara presenterar sina egna idéer utan också är beredda att anpassa sig efter de behov och önskemål de möter.
- 2.** Beslut måste kommuniceras på ett sätt som är öppet och begripligt. Genom att förklara skälen bakom beslut och erkänna när saker inte fungerar som planerat, skapas större förståelse och i förlängningen förtroende.
- 3.** Politiker måste se bortom nästa val och våga besvara problem som samhället står inför, även om det kräver större förändringar. Skapa institutioner som kan ta förankrat ansvar där vanligt folk har en röst, som medborgarråd med makt över en del av budgeten.

Makthavare av alla slag måste inse att det institutionella förtroendet inte är en stabil bas de kan luta sig mot. Framgång och position kommer bero på om man är redo att anpassa sig till ett samhälle där tilliten till makt ständigt måste förtjänas, inte tas för given, i den flytande moderniteten. Valet är att navigera mot en ny form av demokratisk närhet och transparens – eller riskera att förlora stödet helt.

Det demokratiska skeppet lämnar hamn och är på väg ut i öppet hav.

Toste Lilja
Medborgare

Källa: LindeNytt.com

<https://lindenytt.com/nyheter/harskarna-langt-borta/>